

TURCIA LA INTERSECȚIA INTERESELOR COMERCIAL-ECONOMICE

*Alexandru GRIBINCEA, dr.hab., prof.univ. ULIM
Kaya SASIH, manager, Turcia
Sedat Hasan KARACAOGLO, manager, Turcia*

Turcia a înregistrat, în ultimele 4 decenii, o creștere remarcabilă din punct de vedere economic. Industria energetică este reprezentată îndeosebi prin industria cărbunilor (mai ales lignit și huilă), localizată în nord-vestul Anatóliei. Energia electrică se obține în cadrul hidrocentralelor și termocentralelor. Ca mărime, Turcia este a 15-a a GDP-PPP a lumii, și a 17-a a NGDP. Țara este un membru fondator al OECD și G-20 a economiei majore.

Începând cu anul 1983, Turcia parcurge o serie de reforme care au fost inițiate de prim ministrul și proiectate să transforme economia din statistici, sistem izolat, la un sector privat; model bazat pe piață. Reformele impulsionează creșterea rapidă, dar această creștere a fost punctată de recesiunile mari și crizele financiare în 1994, 1999 și 2001, rezultând o medie de 4% GDP creștere/an între 1981 și 2013. Lipsa reformelor fiscale suplimentare, combinate cu deficitul unui sector public mare și în creștere și corupția pe scară largă, rezultată din inflația mare, un sector bancar slab și volatilitate macroeconomică crescută.

Din anul 2012, principalii parteneri comerciali ai Turciei sunt: Germania, Rusia și Iran. Turcia a profitat de o uniune vamală cu Uniunea Europeană, semnată în 1995, pentru a crește producția industrială pentru export, beneficiind, în același timp, de investiții străine UE – origine în țară.

Turcia este, de asemenea, o sursă de investiții străine directe în Europa Centrală și de Est și CSI, cu mai mult de 1.5 miliarde dolari investite. 32% a fost investit în Rusia, în primul rând în sectorul resurselor naturale și construcții, iar 46% din vecinii Turciei de la Marea Neagră, Bulgaria și România. Companiile turcești au, de asemenea, stocurile de ISD considerabile în Polonia, la aproximativ 100 milioane dolari. Firmele de construcții și de contractare au fost actori importanți, cum ar fi: Enka, Tekfen, Gama, și Üçgen İnşaat, precum și cele trei grupe industriale, Anadolu Efes Group, Sisecam Group și Vestel Group. Exporturile au ajuns la 115.3 miliarde dolari în 2007, dar importurile au crescut la 162.1 miliarde dolari, în mare parte ca urmare a creșterii cererii de resurse energetice, cum ar fi gaze naturale și țiței. Turcia vizează exporturile de 200 miliarde dolari, în 2013, și comerțul total de cel puțin 450 miliarde dolari. Nu a fost o schimbare considerabilă a exporturilor în ultimele două decenii. Cota de gaze naturale a scăzut de la 74%, în 1980, la 30% în 1990, și 12% în 2005. Pondere medie și produsele de înaltă tehnologie au crescut de la 5%, în 1980, la 14%, în 1990, și 43% în 2005.

Cuvinte cheie: economia mondială, Turcia, intersecție, robia economică, relații internaționale, comerț, consum, cheltuieli, Uniunea Vamală.

TURKEY AT THE INTERSECTION OF ECONOMIC AND COMMERCIAL INTERESTS

*Alexandru GRIBINCEA, PhD, Professor, ULIM
Kaya SASIH, Manager, Turcia
Sedat Hasan KARACAOGLO, Manager, Turcia*

Turkey has made in the last 4 decades a remarkable growth in economy. The energy industry is represented mainly by the coal industry (especially lignite and coal), located in northwest Anatolia. The electricity is produced in the hydro and thermal power plants.

Turkey has the world's 17th largest nominal GDP, and 15th largest GDP by PPP. The country is a founding member of the OECD (1961) and the G-20 major economies (1999). Since December 31, 1995, Turkey is also a part of the EU Customs Union. While many economies have been unable to recover from the recent global financial recession, the Turkish economy expanded by 9.2% in 2010, and 8.5 percent in 2011, thus standing out as the fastest growing economy in Europe, and one of the fastest growing economies in the world. Hence, Turkey has been meeting the "60 percent EU Maastricht criteria" for public debt stock since 2004. Similarly, from 2002 to 2011, the budget deficit decreased from more than 10 percent to less than 3 percent, which is one of the EU Maastricht criteria for the budget balance.

As of 2012, the main trading partners of Turkey are Germany, Russia and Iran. Turkey has taken advantage of a customs union with the European Union, signed in 1995, to increase industrial production for exports, while benefiting from EU – origin foreign investment into the country.

Turkey is also a source of foreign direct investment in central and eastern Europe and the CIS, with more than \$1.5 billion invested. 32% has been invested in Russia, primarily in the natural resources and construction sector, and 46% in Turkey's Black Sea neighbours, Bulgaria and Romania. Turkish companies also have sizable FDI stocks in Poland, at about \$100 million. The construction and contracting companies have been significant players, such as Enka, Tekfen, Gama, and Üçgen İnşaat, as well as the three industrial groups, Anadolu Efes Group, Şişecam Group and Vestel Group. The exports reached \$115.3 billion in 2007, but imports rose to \$162.1 billion, mostly due to the rising demand for energy resources like natural gas and crude oil. Turkey targets exports of \$200 billion in 2013, and a total trade of at least \$450 billion. There has been a considerable shift in exports in the last two decades. The share of natural gas decreased from 74% in 1980 to 30% in 1990 and 12% in 2005. The share of mid and high technology products has increased from 5%, in 1980, to 14%, in 1990, and 43%, in 2005.

Key words: world economy, Turkey, intersection, economic slavery, international relations, trade, consumption, expenditure Customs Union.

JEL Classification: F0, F1, F5

Introducere. După cum se afirmă în Turcia, ea trebuie să fie eliberată de «robia economică», a deveni o țară «care are cuvântul său în economia mondială, ce nu este deloc ușor». Totuși, se accentuează, că Turcia, pe piața mondială, trebuie să-și formeze imaginea sa, brandul său. Pe lângă acestea, «Ankara trebuie să-și promoveze reformele sale în domeniul economic, cu toate că, la moment, venitul pe cap de locuitor constituie cca 2500 USD, ceea ce este un succes al economiei naționale». Ce se subînțelege sub termenul «sclavie economică» (robie economică), în cazul în care, potrivit afirmațiilor guvernului din Ankara, operațiunile de export-import se amplifică cu Bruxelles? Ponderele comerțului extern turc cu UE constituie aproape 65% din total. Conform Institutului de Statistică din Turcia, în luna martie, cifra de afaceri a comerțului exterior s-a majorat aproximativ la 35 miliarde USD, iar balanța comerțului exterior a fost negativă – de la 5,2 miliarde USD. În opinia demnitarilor din Turcia, situația dată s-a creat "în contextul crizei globale, atunci când în UE a început să scadă nivelul de consum, iar loviturile au căzut și asupra economiei Turciei".

Conținutul de bază. În acest sens, Turcia a anunțat intenția de a iniția renegocierea participării sale la Uniunea Vamală din Uniunea Europeană. După cum se remarcă, Turcia este în dezavantaj, deoarece acordul din anul 1995 obligă Turcia să reducă taxele vamale pentru o treime din țările UE. Devenind singurul stat al Uniunii Vamale Europene, unica din afara UE, Turcia îndeplinește în continuare obligațiile de membru cu drepturi depline al Uniunii Vamale Europene, spre exemplu: respectă vizele și cotele pentru bunurile importate din UE, acționează în limitele de dezvoltare și cooperare cu țările terțe non-UE. Cu toate acestea, comentariile ziarului "Hürriyet" [3] remarcă, că Ankara aprobă mecanic toate acordurile bilaterale cu Uniunea Vamală, fără a participa la mecanismul de luare a deciziilor".

Turcia contează pe faptul, că tratativele, declanșate în anul 2005, între Ankara și Bruxelles, cu privire la aderarea la Uniunea Europeană ca membru cu drepturi depline se vor solda cu succes. Totuși, Turciei, sub diverse prețuri, i se refuză aderarea. Prin urmare, se constată, că «UE târăgănează aderarea Turciei», reducând din atractivitatea integrării la UE printre cetățenii Turciei. Dacă, anterior, pentru integrarea la UE se pronunțau 75% din populație, actualmente această cifră s-a redus la 20%.

Necesitatea Turciei de a scăpa de "sclavia economică" este percepută în mod dual. Pe de o parte, Ankara, ca și mai înainte, caută modalități de a exercita presiuni asupra Bruxelles-lui, cu scopul accelerării procesului de integrare europeană, sau dorește cu adevărat să ia măsuri decisive privind promovarea propriului brand în spațiul economic mondial. Pe de altă parte, Ankara solicită revizuirea condițiilor participării sale la Uniunea Vamală din cadrul Uniunii Europene, ceea ce ar permite obținerea imunității legale față de "capriciile" Europei. Oricum, ministerul turc care este pentru Uniunea Europeană este de părerea, că "UE are nevoie de Turcia la fel și reciproc" și că "Turcia va continua să pună în aplicare angajamentele asumate de normele UE și suplimentar va purta negocieri asupra acestei probleme".

În același timp, nu se pot ignora următoarele împrejurări. În cele 28 de țări ale Uniunii Europene se organizează alegeri pentru Parlamentul European. Potrivit experților, în cazul în care partidele de dreapta vor obține aproximativ 30% din locurile din Parlamentul European, situația se va schimba

Introduction. As stated in Turkey, it must be released by "economic slavery" and to become a country, "which has its word in the global economy, which is not easy." It accentuates that Turkey in the global market must form its image, it's brand. Besides these "Ankara must promote its economic reforms, although at the moment the income per capita is about 2500 USD, which is a success for national economy."

What is understood under "economic slavery", where the government's claims of Ankara grow export-import operations with Brussels? Turkish share of foreign trade with the EU is almost 65% of the total. According to the Institute of Statistics from Turkey, foreign trade turnover in March amounted to around 35 billion dollars, and the foreign trade balance was negative – from 5.2 billion USD. In opinion of officials from Turkey in "the context of global crisis when EU started to reduce consumption also fell the economy of Turkey".

The basic content. In this respect, Turkey has announced its intention to initiate renegotiation of its participation in the Customs Union of the European Union. As noted, Turkey is at a disadvantage because the 1995 Agreement obliges Turkey to reduce customs duties for a third of EU countries. Becoming the only state of the European Customs Union, the only one outside of EU, Turkey continues to meet the obligations of a full member of the European Customs Union: respect visas and quotas on goods imported from the EU, acting within the limits of development and cooperation with non-EU third countries. However, comments made in "Hürriyet" newspaper [3] notes that Ankara mechanical approve all bilateral agreements with the customs union without participating in decision-making".

Turkey relies on the fact that negotiations, initiated in 2005 between Ankara and Brussels on accession to the EU as a full member will result in success. However, Turkey is refused under various pretexts. It notes that "Turkey's accession to EU is delayed", reducing the attractiveness of EU integration among Turkish citizens. If previous EU integration is pronounced 75% of the population, now this figure was reduced to 20%.

However, the need for Turkey to escape of "economic slavery" is perceived dual. Whether Ankara, as before, looking for ways to put pressure on Brussels to speed up the process of European integration, or it really wants to take decisive action to promote their own brand in the business world. Or Ankara calls for revision of conditions of its participation in EU Customs Union, which would allow to get legal immunity "whims" of Europe. However, the Turkish Ministry believes that „European Union needs Turkey as Turkey needs the EU" and that "Turkey will continue to implement the commitments made by EU rules and conduct additional negotiations on this issue".

At the same time, it cannot be ignored the following circumstances. In those 28 countries of the European Union are held elections for European Parliament. According to experts, if the right-wing parties will get about 30% of the seats in Parliament, it will change qualitatively, radically changing the face of EU policy.

calitativ, transformând radical fața politică a UE. Noile forțe europene se vor opune extinderii UE.

Pentru prima dată, în practica alegerilor în Parlamentul European, asociațiile de partide vor înainta candidat pentru postul de președinte al Eurocomisiei. Cauzele, că Turcia refuză participarea în UE, sunt principiale. Integrarea în UE cu 76 milioane de populație transformă Turcia într-o forță importantă în Europa. Majoritatea populației din Turcia este de credință musulmană. Majoritatea musulmanilor sunt sunniți (85-90%), iar o largă minoritate sunt alevi (10-15%) – o comunitate în cadrul Twelver Shi'a Islamului, ce numără 7-11 milioane de persoane. În țară sunt și câțiva practicanți ai *sufi*. Acest fapt poate introduce în Europa altă mentalitate și modul de gândire. De menționat, că Europa are rezerve în această privință. Uniunea Europeană este un organism secular, fără conexiune formală cu vreo religie, dar art. 17 din Tratatul pentru Funcționarea Uniunii Europene recunoaște „statutul sub legile naționale ale bisericilor și asociațiilor religioase”, precum și organizațiile non-confesionale și filosofice”.

Preambulul Tratatului Uniunii Europene menționează „moștenirea culturală, religioasă și umanistă a Europei”. Discuțiile asupra textelor Constituției Europene și, mai târziu, a Tratatului de la Lisabona includ și propuneri referitoare la menționarea creștinătății sau „Dumnezeu”, sau ambele în preambulul textului, dar ideea s-a confruntat de opoziție și a fost abandonată.

Creștinii din UE sunt divizați între ortodocși (România, Grecia, Cipru și Bulgaria), romano-catolici și numeroase orientări protestante (în special, în nordul Europei). Alte religii, precum iudaismul sau islamul, de asemenea, sunt reprezentate în numărul populației UE. În anul 2009, în UE erau estimați 13 milioane de musulmani și aproximativ un milion de evrei. Eurobarometrul Eurostat din anul 2005 a arătat, că 52% din cetățenii UE cred într-un Dumnezeu, 27% „într-o forță sau spirit”, iar 18% nu cred în nici o forță spirituală. Multe țări au simțit o scădere a participării religioase în ultimii ani. Țările, în care sunt cei mai puțini credincioși, sunt Estonia (16%) și Republica Cehă (19%). Cele mai religioase state sunt Malta (95%, predominant romano-catolici), România și Cipru, fiecare cu peste 90% din cetățeni care cred într-un Dumnezeu (amândouă, predominant, ortodoxe). În UE, credința religioasă este preponderent în rândul femeilor, iar cu înaintarea în vârstă și cei care sunt de dreapta din punct de vedere politic (57%). În plus, la Bruxelles nu există politicieni, care ar considera Turcia ca partener egal. Primarul orașului *Ventspils (Letonia) – Aivars Lembergs a declarat, că* „Europa construiește un colonialism: când puternicii îi subordonează pe cei slabi”.

Din aceste motive, aspirațiile Turciei de a penetra în Europa, tendințele de se debarasa de „sclavia economică”, stârnesc doar o ironie politică. Este necesar să remarcăm, obiectiv, că în UE există și alte opinii, precum cea a lui *Gerhard Schröder, fostul cancelar german*. El și-a expus părerea, că ar dori o integrare cât mai rapidă între UE, Rusia și Turcia. În opinia lui, «doar orientarea economică a partenerilor orientali va ajuta Europa de a concura cu SUA și China». *Gerhard Schröder consideră, că* „legăturile europenilor cu americanii slăbesc, deoarece președintele SUA, Barac Obama, acordă o atenție superioară regiunii Pacificului”, diminuarea semnificației alianței Transatlantice, preponderent NATO”.

The new European force will oppose enlargement.

For the first time in the election practice of Eurocomission, the parties associations will nominate candidates for president for Eurocomission. Causes of Turkey's refuse to participate in the EU are of principle. Turkey's integration into the EU with a number of 76 million population is turning into a major force in Europe. Most of the population in Turkey is of Muslim faith. Most Muslims are Sunni (85-90%) and a large minority are Alevi (10-15%), a community within Twelver Shi'a Islam community that are 7-11 million. In the country there are some Sufi practitioners. This can introduce different mentality in Europe and thinking. In Europe there are reservations in this regard. The EU is a secular body with no formal connection with any religion, but art. 17 of the Treaty for the Functioning of the European Union recognizes the "status under national law of churches and religious associations" as well as non-confessional and philosophical organisations".

The preamble of the European Union Treaty mentions the "cultural, religious and humanist heritage of Europe". Discussions on the texts of the European Constitution and later the Treaty of Lisbon included proposals to mention Christianity or "God" or both, in the preamble of the text, but the idea faced opposition and was dropped.

Christians in the EU are divided among Orthodox (Romania, Greece, Cyprus and Bulgaria) and Roman-Catholic, numerous protestant (especially in northern Europe). Other religions, such as Judaism or Islam are also represented in the EU population. In 2009, the EU was estimated 13 million Muslims, and about a million Hebrew. The Eurostat's Eurobarometer survey in 2005 showed that 52% of EU citizens believe in God, 27% "a force or spirit" and 18% do not believe in any spiritual force. Many countries have felt a decline in religious participation in recent years. The countries where the fewest believers are Estonia (16%) and Czech Republic (19%). The most religious countries are Malta (95%, predominantly Roman-Catholic), Romania and Cyprus, each with over 90% of citizens believe in God (both predominantly Orthodox). In the EU, religious faith is higher among women with increasing age, most basic education of those who are politically right (57%). In addition to all in Brussels there isn't politicians that consider Turkey as an equal partner. Mayor of Ventspils (Latvia) – Aivars Lembergs said that "Europe builds a powerful colonialism when powerful takes control on those weak".

For these reasons, Turkey's aspirations to penetrate in Europe, the trends to discard of "economic slavery" – just stirs political irony. It is necessary to note that in EU there are other opinions, as Gerhard Schröder, former German chancellor. He exhibited his opinion, that he would like a swift integration between the EU, Russia and Turkey. According to him "economic orientation of the Eastern partners will help Europe compete with the U.S. and China". Gerhard Schröder believes that "Europeans ties weaken with those of U.S., because president Barack Obama pays high attention to the Pacific region", diminishing the significance of the transatlantic alliance, mainly NATO".

Tabelul/Table 1

Nivelul de trai al populației pe țările UE și (totalul populației UE: 505 665 739)
 Population in EU and level of living (Total population in EU: 505 665 739)

Țara/ Country	Populație totală / Total population	Populație,%/ Population, %	PIB-ul pe cap de locuitor în SPC/ GDP per capita in SPC	Suprafața,mii km ² / Surface, thousands km ²
Malta (MT)	421364	0,08	86	0,3
Luxembourg (LU)	537039	0,10	263	2,6
Cipru (CY)	865878	0,17	92	9,3
Estonia (EE)	1320174	0,26	71	43,4
Letonia (LV)	2023825	0,39	64	62,3
Slovenia (SI)	2058821	0,40	84	20.1
Lituania (LT)	2971905	0,58	72	62.7
Croația (HR)	4262140	0,84	62	56.5
Irlanda (IE)	4591087	0,90	129	68.4
Slovacia (SK)	5410836	1,06	76	49.0
Finlanda (FI)	5426674	1,07	115	304.5
Danemarca (DK)	5602628	1,10	126	43.1
Bulgaria (BG)	7284552	1,43	47	111.0
Austria (AT)	8451860	1,66	130	82.5
Suedia (SE)	9555893	1,88	126	410.3
Ungaria (HU)	9908798	1,95	67	93.0
Portugalia (PT)	10487289	2,06	76	91.9
Rep. Cehă (CZ)	10516125	2,07	81	77.3
Grecia (EL)	11062508	2,18	75	130.7
Belgia (BE)	11161642	2,20	120	30,3
Olanda (NL)	16779575	3,30	128	33,8
România (RO)	20020074	3,94	50	230.0
Polonia (PL)	38533299	7,59	67	312.7
Spania (ES)	46727890	9,21	96	506.0
Italia (IT)	59685227	11,77	101	295.1
Marea Britanie (UK)	63896071	12,60	106	243.8
Franța (FR)	65578819	12,93	109	544.0
Germania (DE)	80523746	15,88	123	357.0
(EA18)	333114254	65,69	108	
Populație totală / Total population	507 069 424	100		4271,6
Turcia	75 627 384	14,9 din UE	16.067	780,580 (97%-Anatolia)

Sursa/ Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia /Data of National Institute of Statistics of Turkey.

Tabelul/Table 2

Grupurile etnice din Turcia
Ethnic groups in Turkey

Grupuri etnice/ Ethnic groups		Procente/ Percentage
Turci		76,0
Kurzi		15,7
Alții		8,3

Sursa/ Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia. /Data of National Institute of Statistics of Turkey.

„Cap-ul de pod” turcesc pentru UE în Caucaz

Evenimentele din Ucraina au sporit centrul de greutate a deciziei europene privind deciziile anterioare privind relațiile de asociere a Georgiei și Republicii Moldova cu UE. Punctul forte al pietrei de temelie al Bruxelles cu Tbilisi și Chișinău ar trebui să fie răspândit pe cele două foste republici sovietice, asupra zonei de comerț liber aprofundat și cuprinzător cu UE. Evoluțiile politice acute din Ucraina, în ultima perioadă din luna trecută oferă informații despre intensificarea procesului de aderare a Georgiei la asocierea cu UE. Așa cum poate fi înțeles din declarațiile oficialilor europeni, între Acordul de asociere a Georgiei, parafarea și semnarea acesteia nu ar trebui să depășească mai mult de un an. Aceste evenimente se pot produce la finele 2014.

Pentru a accelera asocierea Georgiei la valorile și standardele europene, Bruxelles este ferm convins în antrenarea resurselor importante. Unele din ele își pot găsi materializarea în „concepția trilaterală”, care, în ultima perioadă, se aude tot mai des în adresa Caucazului. „Trilateralismul” turco-georgian-azerbaidjan ne aduce aminte de extrapolarea asupra regiunii Caucaz a concepției lui *Zbigniew Kazimierz Brzeziński din timpul „războiului rece”*. Aflându-se la intersecția de rute energetice și transport din Caucaz pe vectorul „Est-Vest”, Tbilisi tot mai des intră în relații amicale de încredere cu Ancara și Bacu cu caracter politico-economic. Stabilirea atare relații în forma alianței trilaterale dintre Turcia, Georgia și Azerbaidjan intră în interesele vitale ale fiecăruia din potențialii parteneri. Un viu interes față de această asociere apare din partea UE.

În relațiile comercial-economice ale UE cu Georgia și Azerbaidjan predomină elementele de livrare a resurselor energetice din platoul Caspic spre piețele europene. În lanțul construit de specializare, Azerbaidjanul este un producător de resurse energetice, Georgia – tranzitoriul acestora. Alte componente în relațiile economice și comerciale ale UE cu cele două republici sunt, în mare parte, derivate de funcțiile lor energetica și de tranzit. La Bruxelles, are loc o încercare a se extinde spațiul de cooperare comercială și economică cu Azerbaidjan și Georgia, pentru a depăși asigurarea aprovizionării cu resurse energetice. Însă, UE are puține succese în domeniul dat. Piața UE pentru Georgia și Azerbaidjan sunt o prioritate.

Potrivit datelor pentru anul 2012, aceasta a reprezentat, respectiv, 45,6 și 26,6% din cifra de afaceri de comerț exterior din Azerbaidjan și Georgia, pe când parametrii analogici din Europa reflectă cifre destul de modeste. Ponderea comerțului

The Turkey's „bridge head” for the EU in the Caucasus

The events in Ukraine increased the European decision regarding Association relations of Georgia and Moldova with the EU. The strength of the foundation stone of Tbilisi, Chisinau and Brussels should be spread over the two former Soviet republics to the deep and comprehensive free trade area with the EU. The acute political developments from Ukraine in the last period brings us information about enhancing Georgia's accession process to the EU association. As can be understood from the statements of European officials from the Georgia Association Agreement, initialling and signing should not exceed more than a year. These events may occur at the end of 2014.

To accelerate Georgia's association to European values, Brussels is firmly convinced of training resources. Some of them may be found in "trilateral conception", which lately is heard more often in the Caucasus's address. The Turkish-Georgian-Azerbaijani «threlaterism» reminds us of extrapolate the Caucasus region of Zbigniew Kazimierz Brzeziński conception during the "Cold War". Located at the intersection of energy and transport routes in the Caucasus vector "East-West", Tbilisi increasingly enter into friendly relations with Ankara and Baku in trusted political-economic characters. To establish these relationships in the form of trilateral alliance between Turkey, Georgia and Azerbaijan enters the vital interests of each of the potential partners. To this association a strong interest is coming from the EU.

In commercial-economic relations of the EU with Georgia and Azerbaijan prevail the elements of the energy resources supply from the Caspian shelf to the European markets. In specialized network, Azerbaijan is a producer of energy resources and Georgia is their transit. Other components in the economic and trade relations of the EU with the two republics are mostly derived from their power and functions of transit. In Brussels is an attempt to expand the trade and economic cooperation with Azerbaijan and Georgia, to bring it beyond secured supply of energy resources. However, the EU has failed in this area. The EU market for Georgia and Azerbaijan are a priority.

According to data for the year 2012, its represented by 45,6% respectively and 26.6% of the turnover of foreign trade in Azerbaijan and Georgia. But if we look at these

cu Azerbaidjan a scăzut la 0,8% din totalul comerțului exterior al UE, iar cu Georgia – aproximativ 0,1%. Este evident, că „diferența” din Azerbaidjan și țările învecinate privind schimburile comerciale cu Europa se datorează exporturilor sale de petrol și gaze. De asemenea, vom sublinia un alt factor care are un efect de stimulare asupra volumului relativ mare de comerț azer-european.

Această aprofundare a relațiilor economice dintre Ankara și Baku, din an în an, ia forma unei „piețe comune turcești” în Caucazul de Sud.

De fapt, UE nu are nici o alternativă de a avansa în relațiile sale cu Georgia și Azerbaidjan, doar dacă se va baza numai pe „capul de pod” turcesc în expansiunea sa comercial-economică în direcția Caucazului de Sud. Din anul 1996, Turcia este membră a Uniunii Vamale UE. Deja 18 ani ea beneficiază de avantajele elementelor principale ale relațiilor comerciale integrate cu UE: eliminarea reciprocă a taxelor vamale și de standardizare a procedurilor vamale, introducerea unor reguli comune pentru standardizare și certificarea mărfurilor care trec frontiera. Aderarea Georgiei la zona de liber schimb cu UE deschide noi perspective pentru viitoarea integrare a Azerbaidjanului. Rămânerea în urmă a republicii precaspene de la vecinii săi regionali, în cadrul negocierilor cu UE privind asocierea și zone de liber schimb, se datorează absenței sale în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). Azerbaidjan-ul nu a primit încă statutul de membru al OMC (http://www.wto.org/french/thewto_f/whatis_f/tif_f/org6_f.htm). Acordarea sprijinului republicii în această problemă este inclusă în dosarul de negocieri UE – Azerbaidjan.

Industria de gaz din Azerbaidjan, din anul 2007, a adoptat un caracter orientat spre export. Acesta a fost anul când în țară a apărut surplus de gaze naturale și problema livrărilor pe piețele externe la scară industrială. Despre oportunitățile de export în jurul posibilităților industriei gazului din Azerbaidjan, pe termen mediu și lung, există o varietate de opinii. Cu toate acestea, analiștii sunt de părere, că Azerbaidjanul nu va fi în măsură să influențeze piața gazelor naturale din UE și nu va fi unul dintre furnizorii principali pe termen lung datorită volumului potențial limitat de export (2).

Estimări similare, cu rectificări la tendința de scădere a producției în următorii ani, domină la analiza posibilităților industriei petrolului din Azerbaidjan. Astfel, dacă europenii intenționează să continue să construiască legăturile politice și economice dintre Turcia-Georgia-Azerbaidjan – pasaj paralel cu conductele de petrol și gaze, apoi în rezervă au doar câțiva ani. După 5-6 ani, la confluența anilor 2019-2020, Azerbaidjanul ar putea să se confrunte cu probleme serioase de conservare a veniturilor sale din exporturile de petrol și gaze la același nivel ridicat. Și aceasta pe fundalul că tocmai către această perioadă (când UE tinde să realizeze substituția resurselor energetice tradiționale prin cele de alternativă), Azerbaidjanul încearcă să inițieze două noi proiecte pentru furnizarea de gaze către piețele europene (conductele Trans-Anatolian și Trans Adriatic).

Destul de real poate fi scenariul de "specializare" a Azerbaidjanului privind aprovizionarea cu gaze a unui număr limitat de state membre ale UE. Circa 16 miliarde de m³ de oportunități de export al Azerbaidjanului privind transferurile spre Vest pot satisface doar cerințele (parțiale) de consum,

parameters from Europe, these numbers are quite modest. The share of trade with Azerbaijan decreased to 0.8% of the total external trade of the EU and with Georgia approximately 0,1%. It is obvious, "the trade difference" between Azerbaijan and neighboring countries with Europe, due to its exports of oil and gas. It's also to be pointed another factor that has a stimulating effect on the relatively large volumes of Azerbaijan-European trade. This deepening economic relation between Ankara and Baku, from year to year, takes the form of a "common Turkish market" in the South Caucasus.

In fact, EU has no alternative to move forward in its relation with Georgia and Azerbaijan, only if it will be based solely on the "bridgehead" in Turkish economic expansion to towards the South Caucasus. From 1996, Turkey is a member of the EU Customs Union. Turkey around 18 years benefits of the integrated trade relations with the EU: elimination of customs duties and standardisation of customs procedures, the introduction of common rules for the standardisation and certification of goods crossing the border. Georgia's accession to the free trade zone with the EU open new perspectives for future integration of Azerbaijan. Lagging behind of precaspene republic from its regional neighbors in negotiations with the EU on the Association and free-trade areas, is due to his absence at the World Trade Organisation (WTO). Azerbaijan has not yet received membership of WTO. www.wto.org/french/thewto_f/whatis_f/tif_f/org6_f.htm. Republic support in this matter is set out in the EU-Azerbaijan negotiations.

The gas industry of Azerbaijan in 2007, adopted an export-oriented character. It was the year when the country appeared surplus of natural gas and had the problem of supplies on external markets on an industrial scale. Export opportunities around the possibilities of gas industry in Azerbaijan, the medium and long term, there are a variety of views. However, analysts are of opinion to believe that Azerbaijan will not be in a position to influence the natural gas market in the EU and will not be one of the main suppliers in the long run due to the limited potential for export volume (2).

Similar estimates with the corrections to the tendency of a decrease in production in the coming years is dominating the oil industry of the opportunities analysis of Azerbaijan. Thus, if the Europeans intend to continue to build political and economic links between Turkey-Georgia-Azerbaijan-passage along with oil and gas pipelines, then in reserve had no more than a few years. After 5-6 years at confluence of 2019-2020, Azerbaijan might face serious problems of conservation of its revenues from exports of oil and gas at the same high level. And that's just the backdrop this time (when the EU targets to carry out substitution of traditional energy resources through the alternative) Azerbaijan tries to start two new projects for the supply of gas to the European markets (Trans-Anatolian pipeline and Trans-Adriatic).

It can be real enough the scenario of "specialization" of Azerbaijan's gas to the supply with gas of a limited number of EU Member States. About 16 billion m³ of export opportunities of Azerbaijan concerning transfers to

cum ar fi: Turcia și Grecia. Astfel, se preconizează încurajarea, în anul 2014, de către Comisia Europeană, a achiziției pachetului de acțiuni SOCAR în compania greacă de transport de gaze DESFA. Turcia intenționează să implice cel mai apropiat partener din Caucaz în proiectele financiare majore la Compania de petrol din Azerbaidjan (SOCAR). Azerbaidjanul este în curs de implementare a unui proiect de construire a rafinării în Izmirul turc «Star» (finalizarea construcției rafinării este preconizată în anul 2017, investițiile Azerbaidjanului s-ar cifra la 2 miliarde USD).

La Baku, a fost declarat, că Conducta de gaz Trans-Anatolian (TANAP), concepută pentru a asigura transportul de gaz din Azerbaidjan prin Turcia, la granița cu Europa, va fi pusă în jumătatea anului 2018.

Se preconizează, că capacitatea inițială a conductei să atingă, anual, 16 miliarde de m³. Aproximativ 6 miliarde de m³ vor fi livrate în Turcia, iar restul – în Europa. Pe viitor, capacitatea conductei poate fi extinsă până la 31 de miliarde de m³ pe an. Conducta va reuși această capacitate către anul 2026.

Acționarii proiectului TANAP planifică, deja în anul 2014, să demareze construcția conductei de gaze, iar în 2018 punerea în funcțiune. Costul proiectului TANAP se estimează la 10-11 miliarde USD.

Partenerii privind dezvoltarea proiectul azer "Shah Deniz", cu rezerve de 1,2 trilioane de m³ de gaze naturale, sunt: SOCAR (cu participarea la capital de 16,7%), britanicul BP (28,8%), norvegianul Statoil (15,5%), iranianul NICO (10%), Lukoil (Rusia) (10%), turcescul TPAO -19%. în conformitate cu contractul semnat de Turcia la 30 mai 2014, TPAO a cedat *total* cota sa.

După finalizarea tranzacțiilor cu BP și turcesca Botas, cota SOCAR, în proiectul TANAP, va fi de 58%. Mizele deținute de BP și Botas constituie, respectiv, 12 și 30%.

Scopul vizitelor miniștrilor de externe și a altor demnitari din UE este menit de a sublinia această direcție. Actualmente, eforturile europenilor (sunt opuse eforturilor SUA de a exclude confruntarea dintre Rusia și Georgia) sunt orientate spre înlăturarea Georgiei de la arterele energetice din Nord.

Totuși, Georgiei îi revine doar funcția de transfer în evoluția triadei Turcia - Georgia – Azerbaidjan, cu participarea părții cointeresate – UE. Relație dintre Rusia, Turcia și Azerbaidjan trebuie "salvate". O astfel de idee vine din comunicarea personală cu experții europeni, a căror opinie este ascultată în coridoarele puterii din țările mari europene. Vizita viitoare a miniștrilor de externe din Germania și Franța în Georgia are un scop comun: de a sublinia această setare țintă. Europeanii depun acum eforturi (prin modul în care, în mare parte discordante cu SUA încearcă să egalizeze relațiilor dintre Georgia și Rusia la nivel exclusiv confruntare nou) ce vizează separarea de la sursa de energie artere Georgia de Nord.

Din anul 2007, Georgia a refuzat să cumpere gaz rusesc. În ultimii ani, Georgia ia o parte din gazul furnizat din Rusia în Armenia ca plată pentru tranzit. Până la 85% din nevoile sale interne de gaz, Georgia le acoperă din livrările din Azerbaidjan. În anul 2013, ponderea gazelor naturale, în totalul importurilor Georgiei din Azerbaidjan, a constituit mai mult de 38%. În același timp, Baku subliniază "funcția socială" a gazului pentru consumatorii georgieni. SOCAR continuă găsificarea regiunilor din Georgia până în 2017. În

the West can meet only the requirements of (partial) consumption, such as Turkey and Greece. It is expected to encourage in 2014 by the European Commission of the acquisition of shares in the company of SOCAR Greek DESFA gas transport. Turkey intends to involve the closest partner in the Caucasus in major financial projects at the oil company of Azerbaijan (SOCAR). Azerbaijan is in the course of implementation of a project to build a refinery in Izmir-Turkey called «Star» (refinery construction are planned for 2017, Azerbaijan investments would figure to one billion dollars).

Trans-Anatolian (TANAP) gas pipeline is designed to ensure the transport of gas from Azerbaijan through Turkey, bordering with Europe, will be released in mid-2018, has been declared in Baku.

It is expected that the initial capacity of the pipeline to reach 16 billion m³ per year. About 6 billion m³ will be delivered in Turkey, and the rest in Europe. In the future, the pipeline's capacity can be extended up to 31 billion cubic metres per year, reaching capacity by 2026.

The shareholders of TANAP project already plan in 2014 to start construction of the gas pipeline, and in 2018 to put it into operation. TANAP project cost is estimated at 10-11 billion dollars.

The partners to develop the Azeri project called "Shah Deniz", with reserves of 1.2 trillion m³ of natural gas are SOCAR, with participation in the capital of 16.7%, Britain BP (28.8%), Norwegian Statoil (15.5%), iranian NICO (10%), Russian Lukoil (10%), Turkish TPAO (19%). TPAO has ceded all its share in accordance with the contract signed by Turkey on May 30, 2014.

After the completion of transactions with BP and SOCAR share in Turkish Botas of TANAP project will be 58%. The stakes held by BP and Botas are respectively 12 and 30%.

The visits of foreign ministers and other officials from the EU are meant to emphasize this direction. At present European efforts (are opposed of U.S. efforts to exclude the confrontation between Russia and Georgia) are forward to detachment Georgia from Northern energy arteries.

However, Georgia returns only the transfer of function in the context of developments of Turkey-Georgia-Azerbaijan triad with the participation of EU interested party. The relationships between Russia, Turkey and Azerbaijan need to be "saved". Such idea comes from personal communication with European experts whose opinion comes from powerful European states. Common visit of Foreign Minister of Germany and France in Georgia aims to highlight the target. Europeans makes efforts now (largely inconsistent with U.S. attempts to equalize relations between Georgia and Russia exclusively at a new confrontation) to separate the power supply from North Georgia roads.

From 2007 Georgia refused to buy Russian gas. In recent years, Georgia takes some gas supplied from Russia to Armenia as payment for transit. Up to 85% of its domestic gas needs Georgia covers by deliveries from Azerbaijan. In 2013, the share of natural gas from Azerbaijan to Georgia's total imports was more than 38%. Meanwhile, Baku emphasizes "social function" of gas to

conformitate cu acordul dintre părți, compania azeră s-a angajat să gazifice peste 100.000 de gospodării georgiene.

În mai 2013, oficialii georgieni au declarat despre posibilitatea reluării achiziționării de gaze naturale prin conductele din Rusia. Cu toate acestea, semnalele de la Tbilisi nu și-au găsit nici o formă practică materializată. Substituirea completă de gaze rusești în Georgia pe resursele energetice din Azerbaidjan ar fi o resursă importantă pentru influența UE asupra proceselor din Caucaz. Nu este greu de extrapolat care va fi impactul asupra securității energetice a Armeniei, ca partener strategic al Rusiei în regiune.

În interesul europenilor este de a interzice progresul semnificativ în relațiile comerciale și economice ruso-georgiene. Timp de zece luni ale anului 2013, Rusia s-a plasat pe locul patru în lista celor mai mari parteneri comerciali ai Georgiei (591.6 milioane USD sau 6,9% din cifra de afaceri din totalul comerțului exterior). Comparativ cu perioada analogică din 2012, cifra de afaceri a relațiilor comerciale ruso-georgiene a crescut cu 38%. Rusia a fost devansată de Turcia, Azerbaidjan și Ucraina.

Consolidarea legăturilor turco-azero-georgiene presupune și o componentă militară. O astfel de abordare este drept răspuns la eforturile europenilor de a consolida comercial "alianță tripartită", Turcia și Azerbaidjanul plasează pe primul plan interesele sale. În iunie 2012, în Turcia a fost semnată declarație tripartită, prin care părțile se angajează să acorde sprijin diplomatic reciproc pe piețele internaționale și regionale, să-și coordoneze acțiunile, inclusiv cu privire la integrarea euro-atlantică a Georgiei.

Eforturile Turciei, Georgiei și Azerbaidjanului în relațiile politico-militare s-au intensificat începând cu Declarația de la Trabzon. Au apărut planuri pentru un parteneriat strâns în industria apărării, precum și ideea de a desfășura exerciții militare comune pe teritoriul Georgiei.

Cu toate acestea, evenimentele din zona de conflict din Osetia de Sud, din august 2008, au făcut ca politicienii și experții, în special cei din Turcia, să trateze cu prudență sporită orice acțiune regională, care oarecum ar fi în disonanță cu cele ale Rusiei. Cu toate acestea, referindu-se la eforturile Turciei de a deveni un lider în consolidarea intereselor UE cu Georgia și Azerbaidjan, experții turci remarcă preocuparea guvernanților din Ankara în legătură cu posibilitățile de răspuns ale Rusiei. Este de remarcat faptul, că măsurile de ripostă nu vor întârzia.

Scenariul de strânsă cooperare între Rusia și Turcia pare mai mult detașat de realitate. Ankara nu poate renunța la componenta europeană în sprijinirea propriei economii. Investițiile și tehnologiile occidentale, fluxul impresionant de migranți ai forței de muncă – cetățeni turci în țările europene, nu poate fi înlocuit cu nimic în viitorul apropiat. Prin urmare, ar trebui să ne așteptăm că Turcia va urma politica europeană în Caucaz, cu dificultățile inerente pentru relațiile ruso-turcești din regiune și consolidarea liniei de separare pe blocuri de interese.

Rezultatele activității economice externe a Republicii Turcia

Potrivit datelor Institutului Național de Statistică din Turcia, cifra de afaceri de comerț exterior al Turciei, în anul 2012, a crescut față de anul precedent cu 3,6%, cifrând la 389.1 miliarde USD (în 2011 – 375,7 miliarde USD).

Georgian consumers. SOCAR continues gasification of Georgia's regions until 2017. According to agreement of the parties, Azerbaijan Company committed to gasify more than 100,000 households from Georgia.

In May 2013, the Georgian officials stated about the possibility of resuming the purchase of natural gas by pipeline from Russia. However, Tbilisi signals have not found any practical shape to be materialized. The complete substitution of Russian gas to Georgia on energy resources from Azerbaijan as an important resource for the EU's influence on the processes in the Caucasus. It is not hard to extrapolate what is the impact on the energy security of Armenia, when Russia is a strategic partner in the region.

In Europeans interest is to prevent significant progress in trade and economic relations between Russia and Georgia. During ten months of 2013 Russia was ranked fourth in the list of the largest trade partners of Georgia (USD 591.6 million or 6.9% of the turnover of foreign trade). Compared to the same period of 2012, the turnover of trade relations between Russia and Georgia increased by 38%. Russia was overtaken by Turkey, Azerbaijan and Ukraine.

Strengthening Turkish-Azeri-Georgian relations requires a military component. Such an approach is in response to European efforts to strengthen commercial "tripartite alliance", where Turkey and Azerbaijan puts on first place their interests. In Turkey on June 2012, was signed Tripartite Declaration, by which the parties undertake to give diplomatic support each other in international and regional markets, to coordinate actions, including the Euro-Atlantic Integration of Georgia.

After the Trabzon Declaration, have been intensified efforts of Turkey, Georgia and Azerbaijan's political-military relations. There were plans for a strong partnership in the defense industry and the idea to hold joint military exercises in Georgia.

However, the events of the conflict in South Ossetia in August 2008 made the politicians and experts, especially Turkish, to treat with caution any regional movement that somehow would be in conflict with those of Russia. Referring to Turkey's efforts to become a leader in strengthening the EU's interests in Georgia and Azerbaijan, Turkish experts, however, noted the concern of the government in Ankara of the possibilities of Russian response. It is worth noting that retaliatory measures would not be expected too much.

The scenario of strong cooperation between Russia and Turkey in the region seems more detached from reality. Ankara can not renounce at European component in supporting own economy. The western investment and technology, impressive flow of labor migrants – Turkish citizens in European countries can not be replaced by anything in the near future. Therefore, we should expect that Turkey will follow the European policy in the Caucasus, the difficulties inherent in the Russian-Turkish relations in the region and strengthening the line separating the blocks of interest.

The results of Turkey's external economic activity

According to the Turkey's National Institute of Statistics, the external trade turnover in 2012 increased over the previous year by 3.6% to 389.1 billion USD (In 2011 - 375.7 billion USD).

Tabelul/Table 3

Comerțul exterior din Turcia (miliarde USD)
Data regarding external trade of Turkey for 2010-2012 (billion USD)

	2010	2011	2012	2013	2014*
Comerțul /Commerce	299,4	375,7	389,1	438,2	481,0
Exportul /Export	113,9	134,9	152,6	165,7	185,1
Importul /Import	185,5	240,8	236,5	272,5	295,9
Bilanțul /Balance	-71,6	-105,9	-83,9	-106,8	-110,8
Export /import %/Export/Import %	61,4	56,9	64,5	60,8	62,6

* (Previziuni pentru 2014/Forecast data for 2014)

Sursa/ Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia /Data of National Institute of Statistics of Turkey.

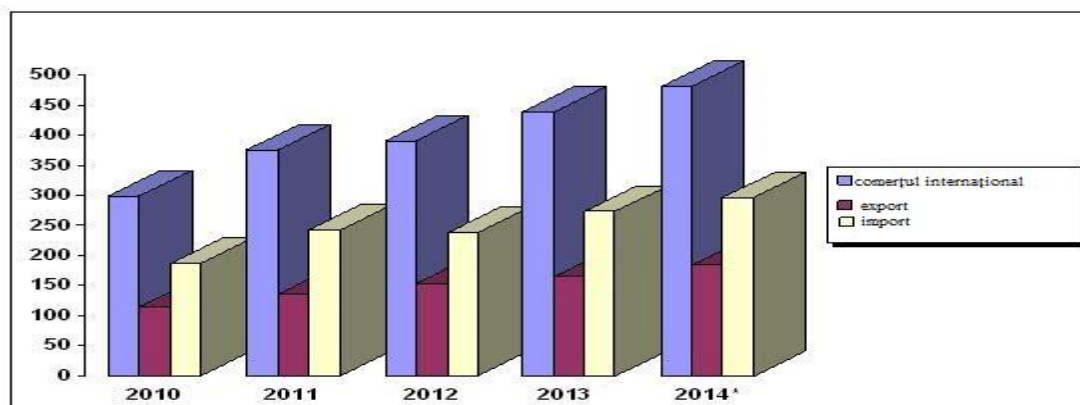


Fig. 1. Comerțul internațional, exportul, importul/
Fig. 1. The international trade, export, import

Sursa /Source: Datele Ministerului Economiei Turciei și Institutului Național de Statistică din Turcia /Data of Ministry of Economy and National Institute of Statistics of Turkey.

Turcia continuă să crească cifra de afaceri. Reducere semnificativă, față de anul precedent, a ratei de creștere din cauza scăderii importurilor, devansând creșterea, este o trăsătură caracteristică și în anii precedenți. Comparativ cu anul precedent, a scăzut creșterea negativă a comerțului exterior (de la -105,9 – la 83,9 miliarde USD).

Turkey continues to increase turnover. A significant reduction from the previous year growth rate is due to lower imports, outpacing growth is a characteristic feature in previous years. Compared with the previous year, a negative decrease is in external trade (from -105.9 billion USD – to 83.9 billion USD).

Tabelul/Table 4

Comerțul exterior al Turciei, 2010-2012, miliarde USD
External Trade of Turkey, in the past three years, billions USD

	Anii/ Years			2012/2011, %
	2010	2011	2012	
Export/ Export	113,9	134,9	152,5	13,05
Exportul resurselor energetice/ Export of energy resources	4,5	6,5	7,7	18,5
Exportul de aur /Exports of gold	2,1	1,5	13,3	786,7
Import /Import	185,5	240,8	236,5	1,8
Importul resurselor energetice/ Import of energy resources	38,5	54,1	60,1	11,1
Importul de aur /Imports of gold	2,5	6,2	7,6	22,6
Volumul comerțului internațional/ volume of international trade	299,4	375,7	389,1	3,5
Soldul /Balance	-71,6	-105,9	-83,9	20,7
Soldul fără resurse energetice / The balance of energy resources	-37,6	-58,3	-36,1	38
Export/Import	61,4	56	64,5	15,2

Sursa /Source: Datele Ministerului Economiei Turciei și Institutului Național de Statistică din Turcia /Data of Ministry of Economy and National Institute of Statistics of Turkey.

Mai mult de 7 ori, în comparație cu 2011, a crescut exportul de aur (până la 13.3 miliarde USD). Pe parcursul anului, s-a redus cu 1,8%, s-a redus importul de resurse energetice. Dacă nu se ia în considerare în comerț resursele energetice din Turcia, balanța rămâne în continuare negativă (-36,1 miliarde USD). Astfel, acest indicator în 2012 a fost superior celui din 2011 (-58,3 miliarde USD), revenind la nivelul anului 2010 (-37,6 miliarde USD). Principalele motive pentru importuri mari, au fost creșterea cererii interne și externe, creșterea prețurilor la produsele bursiere de bază, reevaluarea lira turcești și structurii de producere.

More than 7 times increased export of gold compared to 2011 (up to 13.3 billion). During the year decreased by 1.8%, reduced energy imports. If it's not considered the energy trade in Turkey, the balance remains negative (-36.1 billion USD). Thus, this indicator in 2012 was higher than in 2011 (-58.3 billion USD), returning in 2010 (-37.6 billion USD). The main reasons for higher imports have been increasing domestic and external demand, rising stock prices for basic reassessment of the Turkish lira and the structure of production.

Tabelul/Table 5

Principalele produse de export din Turcia, anii 2008-2012 (mii USD)
Main products of Turkey's export, 2008-2012, billions USD

Codul (HS Code)		2008	2009	2010	2011	2012
8	Fructe comestibile și nuci; coji de citrice și de pepeni galbeni (zămos) (ed. fruits & nuts, peel of citrus/melons)	2 855 302	3 001 898	3 490 879	3 910 472	3 808 468
25	sare; sulf, pământuri și pietre; ipsos, var și ciment (salt, sulphur, earth & stone, lime & cement)	2 279 827	2 164 536	2 509 673	2 468 242	2 483 755
27	combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora; materii bituminoase; cară minerală (mineral fuels, oils, waxes & bituminous material)	7 531 776	3 921 300	4 469 479	6 538 973	7 707 120
28	produse chimice anorganice; compuși anorganici sau organici ai metalelor prețioase, elementelor radioactive, ai metalelor de pământuri rare sau ai izotopilor (Inorganic chem, organic/inorganic compounds of precious metals, etc.)	1 336 016	1 075 024	1 249 851	1 216 057	1 267 516
39	materiale polimerice, plastice și articole din acestea (plastics & articles thereof)	3 563 148	3 093 759	3 716 596	4 581 259	5 015 511
40	cauciuc și articole din cauciuc (Plastics & products of them)	1 807 993	1 468 685	1 895 911	2 593 151	2 425 922
52	bumbac (cotton, inc. yarns & woven fabrics)	1 633 650	1 278 472	1 449 154	1 922 505	1 786 179
26	minereuri metalice, zgură și cenușă (ores slag & ash)	1 035 586	948 939	1 120 571	1 254 682	1 392 091
57	covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile (carpets & other textile floor coverings)	1 132 497	978 721	1 265 851	1 601 798	1 997 911
61	îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte tricotate sau croșetate (articles of apparel & clothing accessories-knitted or crocheted)	7 826 732	6 925 548	7 731 212	8 385 636	8 427 821
62	articole și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât tricotate sau croșetate (articles of apparel & clothing accessories-not knitted or crocheted)	5 326 729	4 294 831	4 636 123	5 124 460	5 435 938
63	alte articole textile confecționate; seturi; îmbrăcăminte și articole textile purtate sau uzate; zdrențe (made-up textile articles nesoi, needlecraft sets, worn clothing, rags)	2 097 710	1 647 817	1 838 582	2 138 565	1 906 601
71	perle naturale sau de cultură, pietre prețioase sau semiprețioase, metale prețioase, metale placate sau dublate cu metale prețioase și articole din aceste materiale; imitații de bijuterii; monede (pearls, stones, prec. metals, imitation jewelry, coins)	5 383 129	5 929 025	3 747 222	3 738 763	16 327 698
72	fontă, fier și oțel (iron & steel)	14 946 358	7 641 010	8 740 067	11 225 329	11 341 502
73	articole din fontă, fier sau oțel (articles of iron or steel)	5 742 363	4 545 275	4 850 216	5 748 004	6 103 283
76	aluminii și articole din aluminii (aluminum & articles thereof)	1 776 509	1 399 411	1 916 086	2 285 695	2 254 964
8	reactoare nucleare, cazane, mașini, aparate și dispozitive mecanice; părți ale acestora (nuclear reactors, boilers, machinery & mechanical appliances, computers)	10 258 590	8 132 787	9 413 411	11 560 990	12 014 824
85	mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul,	7 971 713	6 630 701	7 530 130	8 874 013	9 380 333

Codul (HS Code)		2008	2009	2010	2011	2012
	aparate de televiziune de înregistrat sau de reproduc imagine și sunet; părți și accesorii ale acestor aparate (electrical machinery & equip. & parts, telecommunications equip., sound recorders, television recorders)					
87	vehicule terestre, altele decât materialul rulant de cale ferată și tramvai; părți și accesorii ale acestora (vehicles other than railway or tramway rolling stock)	18 326 711	12 251 734	13 812 677	15 803 438	15 150 505
94	mobilă; mobilier medico-chirurgical; articole de pat și similare; aparate de iluminat nedenumite și necuprinse în altă parte; lămpi pentru reclame luminoase, însemne luminoase, plăci indicatoare luminoase și articole similare; construcții prefabricate (furniture, bedding, cushions, lamps & lighting fittings nesoi, illuminated signs, nameplates & the like, prefabricated buildings)	1 891 085	1 588 862	1 786 405	2 110 174	2 421 489
Total pe 20 poziții (nomenclatura marfară a activității economice externe a Uniunii Vamale)/Total (20 positions)		104 723423	78 918 334	87 170 096	103 082205	118 649430

Sursa/Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia /Data of National Institute of Statistics of Turkey Harmonized System Codes (HS Code) – <http://www.foreign-trade.com/reference/hscod.htm>.

Exportul turcesc în anii 2011-2012, pe 20 de poziții (HS Code) continuă să demonstreze creștere stabilă, sporind în anul 2012 în comparație cu perioadă de până la criză. Articole tradiționale ale exportului turcesc sunt produse ale industriei textile, mase plastice, mașini electrice, utilaj, mijloace de transport terestru, produse siderurgice. Ponderea celor 20 de poziții (HS Code) în exportul total al Turciei, în anul 2012, a constituit circa 77,8%, principala poziție în exportul turcesc, în ultimii 5 ani, revine «Mijloacelor de transport terestru», ponderea în export a cărora, în medie, în ultimii 5 ani, constituie circa 10%. Însă, în ultimii ani, principala poziție în exportul Turciei sunt metalele și pietrele prețioase. Exportul acestor produse a constituit 16,3 miliarde USD (creșterea constituind 336%, comparativ cu 2011).

During 2009-2012 Turkish exports continues to show steady growth on 20 positions (HS Code), increasing in 2012 compared with the period before the crisis. Traditional Turkish items for exports are textile products, plastics, electrical machinery, equipment, land vehicles and steel products. The share of those 20 positions (HS Code), in Turkey's total exports in 2012 amounted to about 77.8%, where leading position in the Turkish exports in the last five years is given to "terrestrial means of transport", whose share in exports on average in the last five years is 10%; but in recent years, Turkey's main export position are precious metals and stones. Export of these products was around 16.3 billion USD (representing a growth of 336% compared to 2011).

Tabelul/Table 6

**Structura geografiei exportului turcesc în anii 2011-2012 (milioane USD)/
Geography structure of Turkish exports, 2011-2012 (millions USD)**

	Anii /Year		2012/2011 (%)
	2011	2012	
A) EU	62347	59241	-5,0
B) Other countries	70015	91025	30,0
1. Alte țări din Europa/ Other countries from Europe	12976	14373	10,8
2. Africa	10334	13361	29,3
Africa de Nord/ North Africa	6701	9448	41,0
Alte țări din Africa/ Other countries from Africa	3633	3913	7,7
3. America	7926	9636	21,6
America de Nord/ North America	5460	6673	22,2
America Centrală / Central America	626	770	23,0
America de Sud / South America	1840	2192	19,1
4. Asia	38134	53059	39,1
America de Nord/ Other countries from Asia	27935	42477	52,1
Alte țări din Asia	10199	10582	3,8
5. Australia	481	490	1,9
6. Alte țări din regiune/ Other countries from	163	105	-35,6
Total	134 907	152561	13,1

Sursa/ Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia / Data of National Institute of Statistics of Turkey.

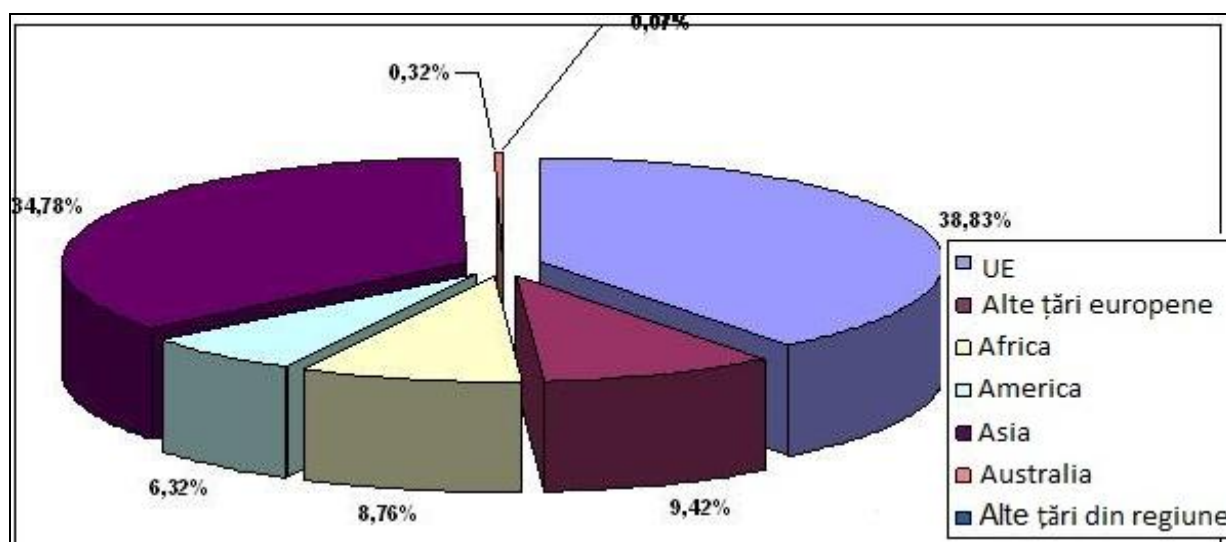


Fig. 2. Ponderea regiunilor în structura exportului turcesc în anul 2012

Fig. 2. Share of world regions in the structure of Turkish exports in 2012

Sursa/Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia / Data of National Institute of Statistics of Turkey.

Potrivit datelor reflectate în figură, observăm, că UE rămâne principalul consumator al produselor turcești în 2012, ponderea cărora constituie 38,8%, cu toate că ponderea în structura exportului turcesc s-a redus. În 2011, acest indicator cifra 46%. Este necesar de remarcat, că guvernul Turciei continuă să acorde ajutor exportatorilor turcești în descoperirea unor piețe de desfacere noi. Totodată, a crescut considerabil ponderea piețelor din Africa și Asia (29,3 și respectiv, 39,1%). Cea mai mare accelerare s-a resimțit pentru piețele de export tradiționale – Africa de Nord, continuând să rămână consumatori fideli ai diferitor produse după stabilizarea politicii în regiune.

The figure shows that EU remains the main consumer of Turkish products in 2012, the share of which is 38.8%, although the share of Turkish exports declined in structure. In 2011 this indicator figures 46%. It should be noted that Turkish government continues to provide aid to the Turkish exporters to discover new markets. A significant increase was registered in market share of Africa and Asia, by 29.3% and 39.1%, respectively. The highest acceleration was felt in traditional export markets - North Africa continued to remain a loyal consumer of various products after the political stabilization of the region.

Tabelul/Table 7

Exportul Turciei în principalele țări-partenere, anii 2008-2012 (milioane USD)

Turkey main export partner countries, 2008-2012 (millions USD)

State/ Countries	2008	2009	2010	2011	2012
SUA	4 300	3 223	3 763	4 595	5 614
Germania	12 952	9 783	11 479	13 958	13 132
Azerbaidjan	1 667	1 399	1 550	2 065	2 587
Emiratele Arabe Unite	7 975	2 899	3 333	3 708	8 177
Belgia	2 122	1 796	1 960	2 451	2 368
China	1 437	1 599	2 269	2 467	2 833
Olanda	3 144	2 124	2 461	3 245	3 248
Marea Britanie	8 159	5 915	7 236	8 158	8 700
Iran	2 030	2 025	3 044	3 591	9 923
Spania	4 047	2 824	3 536	3 920	3 721
Israel	1 935	1 528	2 080	2 391	2 330
Italia	7 819	5 890	6 505	7 854	6 376
Irak	-	-	H-	8 310	10 830
Fed.Rusă	6 483	3 202	4 628	5 995	6 683
Arabia Saudită	2 202	1 771	2 218	2 764	3 679

Sursa/ Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia / Data of National Institute of Statistics of Turkey.

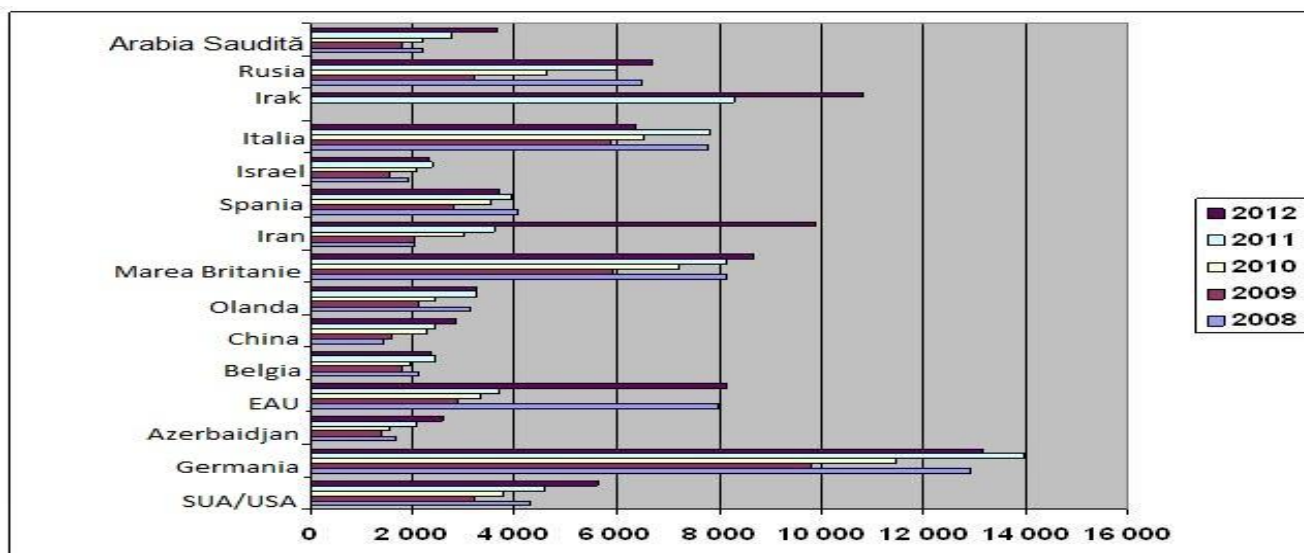


Fig. 3. Exportul Turciei în principalele țări-partener, anii 2008-2012

Fig. 3. Turkish exports in major partner countries, 2008-2012

Sursa/Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia / Data of National Institute of Statistics of Turkey.

Germania rămâne vectorul principal al exporturilor din Turcia, deja în 2010, performanța exportului Turciei a ajuns la indicatorii preciză a anului 2007. În 2012, exporturile către Germania au scăzut cu cca 6%. Pe locul doi se plasează cea mai mare piață de export pentru produsele turcești – Irakul, care, în 2012, a importat produse turcești mai mult de 10.8 miliarde USD. Brusca a crescut (de 2,2 ori) exporturile către Emiratele Arabe Unite. Exporturile către Azerbaidjan, SUA, China și Marea Britanie sunt în continuă creștere.

Balanța de comerț exterior al Turciei rămâne negativă, deoarece Turcia nu dispune de propriile resurse minerale, în special hidrocarburi, sunt obligați să le importe în cantități mari. Cu toate acestea, orice creștere a exporturilor Turciei amenință cu creșterea importurilor, deoarece pentru producția de bunuri, destinate exportului, este nevoie de materii prime și semifabricate de import.

Un element important în exportul Turciei, de-a lungul anilor, este industria de automobile. În 2012, din 152.5 miliarde USD din exporturile turcești, sectorului auto îi revine o pondere de 20.3 miliarde USD. Totuși, trebuie remarcat, că în 2012, din cauza crizei economice, s-a observat o scădere de 7% în exportul de produse ale industriei auto.

Germany remains the key driver of Turkey's exports. In 2010, the export performance of Turkey has reached pre-crisis indicators from 2007. In 2012, exports to Germany fell by nearly 6%. On the second place is placed Iraq, as highest export market for Turkish products, which imported in 2012 Turkish products of 10.8 billion USD and more. Sharply increased (2.2 times) exports to UAE. Also, are growing exports to Azerbaijan, U.S., China and Great Britain.

Turkey's foreign trade balance remains negative, since Turkey hasn't its own mineral resources, especially oil and are obliged to import in large quantities. However, any increase in Turkish exports threatening to increase imports, as production of goods for export needed raw materials and semi-finished imports.

An important element in Turkey's exports over the years is the automotive industry. In 2012, from the total of 152.5 billion USD from exports, Turkish automotive sector has a share of 20.3 billion USD. However, it should be noted that in 2012 due to economic crisis, there was a decrease of 7% in the export of automotive products.

Tabelul/Table 8

Exportul mijloacelor de transport din Turcia, anii 2011-2012 (mii)

Export of Turkish transport in 2012 (thousands USD)

Companiile /Company	2011	2012	2012/2011 (%)
Oyak-Renault	225 285	227162	1.4
Tofaş	180 690	154068	- 15
Ford Otosan	211 380	191149	-10
Toyota	81 233	63 549	- 22
Hyundai Assan	64 000	67 453	5
Karsan	15 119	10 994	- 27
Total	801 112	745 344	- 7

Sursa/Source: Asociația Producătorilor de piese de schimb pentru vehicule din Turcia, raportul a.2013. <http://www.taysad.org.tr> /Manufacturers Association of spare parts for motor vehicles in Turkey, 2013 <http://www.taysad.org.tr>.



Fig. 4. Localizarea unităților de producție în Turcia

Fig. 4. Location of production units in Turkey

Sursa/Source: Automecanica./Automecanica.

În anul 2012, au fost exportate 745354 de vehicule, iar în 2011, autoritățile turcești au primit venituri din exporturile industriei auto de aproximativ 11.9 miliarde USD, iar în 2012 – 10.8 miliarde USD.

Principalii consumatori ai industriei de automobile turcești sunt țările din Uniunea Europeană. Așa, în 2012, Turcia a exportat produse în Germania în sumă de 2,9 miliarde USD, în Franța – 2,3 miliarde USD, în Italia – de la 1.7 miliarde USD, în Federația Rusă – 0,94 miliarde USD.

In 2012 were exported 745.354 vehicles. In 2011, the Turkish authorities have received income from automotive exports approximately 11.9 billion USD, and in 2012 around 10.8 billion USD.

The main consumers of the Turkish automotive industry are the European Union countries. In 2012, Turkey exported products to Germany – 2.9 billion USD, France – 2.3 billion USD, Italy – from 1.7 billion USD and Russian Federation – 0.94 billion USD.

Tabelul/Table 9

Geografia structurii importului turcesc, anii 2011-2012 (milioane USD)
The geography of Turkish import structure, 2011-2012 (million USD)

	Anii /Year		2011/2012, %
	2011	2012	
A).UE-27	91128	87446	-4,0
B).Alte țări/ Other countries	148675	148045	-0,4
1.Alte țări europene / Other European countries	35979	37409	4,0
2.Africa	6767	5922	4,0
Africa de Nord / North Africa	3342	3308	-1,0
Alte țări din Africa / Other countries from Africa	3425	2613	-1,0
3.America	22748	20233	-11,1
America de Nord / North America	17346	15085	-13,0
America Centrală / Central America	903	1069	18,4
America de Sud / South America	4500	4079	-9,4
4.Asia	73583	71011	-3,5
Țările Orientului Mijlociu / Middle East countries	20439	21409	4,7
Alte țări din Asia / Other countries from Asia	53144	49602	-6,7
5.Australia	807	861	6,7
6.Alte țări și regiuni / Other countries and regions	8789	12607	43,4
Total	240842	236537	-1,8

Scăderea în totalul importurilor, în 2012, a fost însoțită de o reducere a livrărilor pe toate marile regiuni ale lumii, caracteristic pentru principalii parteneri comerciali ai Turciei. Comparativ, în 2011 o creștere semnificativă a fost observată doar din regiunile și țările, care nu indică date în statisticile oficiale (până la 43,4%) și America Centrală (18,4%).

In 2012, decrease in total imports was accompanied by a reduction in deliveries in major regions of the world, which were characteristic for Turkey's main trading partners. In comparison, in 2011, a significant increase was observed only in regions and countries that do not indicate official statistics data (up to 43.4%) and Central America (18.4%).

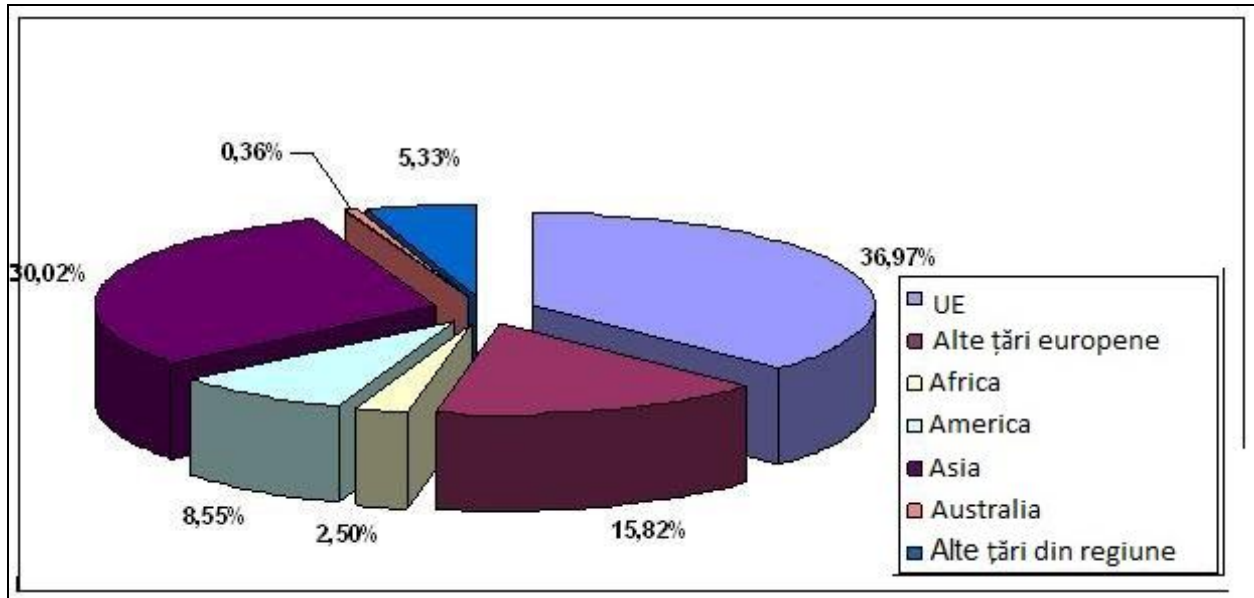


Fig. 5. Ponderea regiunilor lumii în structura importului turcesc, anul 2012

Fig. 5. The share of world regions in Turkish import structure, 2012

Sursa /Source: Datele Ministerului Economiei Turciei /Data of Ministry of Economy from Turkey.

O parte semnificativă a importurilor turcești sunt materii prime, inclusiv carburanții, bunurile de capital și bunurile intermediare. În 2012, principalii parteneri comerciali ai Turciei privind importurile de resurse energetice au devenit: Federația Rusă, Arabia Saudită și Iran.

A significant part of Turkish imports are raw materials, including fuel, capital goods and intermediate goods. In 2012, the main trading partners of Turkey's energy imports have become Russian Federation, Saudi Arabia and Iran.

Tabelul/Table 10

Importul resurselor energetice în anii 2009-2012 de către Turcia (mil USD)
Import of energy resources in Turkey, 2009-2012 (million USD)

Denumirea / Type of energy resources	2009	2010	2011	2012	2012/2011, %
Cărbune/Coal	3113	3280	4104	4574	11,4
Petrol brut/Petroleum	6415	9647	14479	15925	10
Benzină, păcură, combustibil diesel/ Gasoline, oil fuel, diesel fuel	8511	10979	14725	15616	6
gaz natural /Natural gas	11603	14159	20201	23181	14,7
energie electrică/ Electricity	17	20	87	255	293,1
Total pe 5 produse /Total of 5 products	29905	38497	54113	60116	11,1
Total import	140928	185544	240832	236537	-1,8

Sursa /Source: Datele Ministerului economiei Turciei și Institutului Național de Statistică din Turcia Source/ Data of Ministry of Economy and National Institute of Statistics of Turkey.

Principalii parteneri comerciali ai Turciei privind importurile sunt, în continuare, Federația Rusă, Germania, SUA, China, Italia și Iran. Aceste țări reprezintă aproximativ 40% din importurile din Turcia.

Turkey's main trading partners for imports remain Russian Federation, Germany, USA, China, Italy and Iran. These countries represent about 40% of imports from Turkey.

Tabelul/Table 11

Importul Turciei din principalele țări-partenere, anii 2008-2012 (mil USD)
Turkey's import from main partner countries, 2008-2012 (million USD)

Țări /Countries	2008	2009	2010	2011	2012
SUA/USA	11 976	8 576	12 319	16 034	14 131
Germania	18 687	14 097	17 549	22 985	21 400
China	15 658	12 677	17 181	21 693	21 295
Franța	9 022	7 092	8 177	9 230	8 590
Rep.Coreea	4 092	3 118	4 764	6 298	5 660
India	2 458	1 903	3 410	6 499	5 844
Olanda	3 056	2 543	3 156	4 004	3 661
Marea Britanie	5 324	3 473	4 681	5 840	5 629
Iran	8 200	3 406	7 645	12 461	11 965
Spania	4 548	3 777	4 840	6 196	6 023
Suedia	5 588	1 999	3 154	5 019	3 597
Italia	11 012	7 673	10 204	13 549	13 344
Polonia	1 978	1 817	2 621	3 496	3 058
România	3 548	2 258	3 449	3 801	3 236
Federația Rusă	31 364	19 450	21 601	23 951	26 620

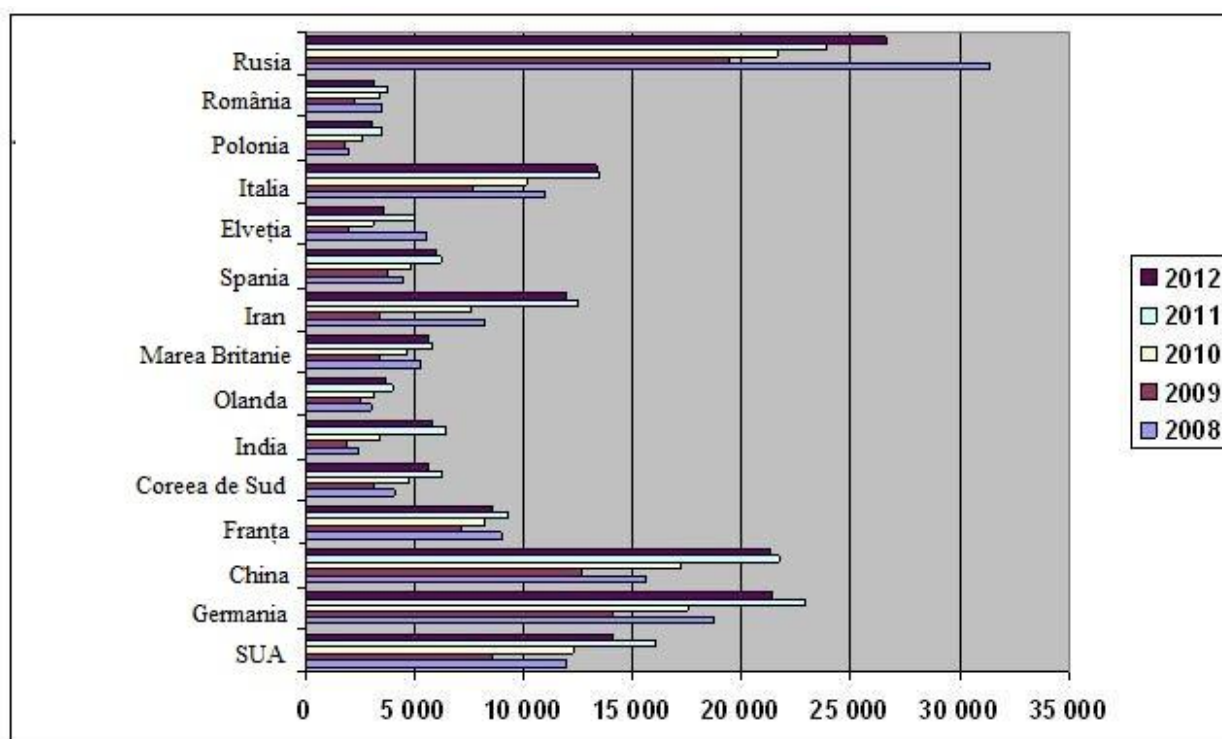


Fig. 6. Importul Turciei din principalele țări-partenere, anii 2008-2012

Fig. 6. Import Turkey's main partner countries, 2008-2012

Sursa/Source: Datele Institutului Național de Statistică din Turcia / Data of National Institute of Statistics of Turkey.

În cadrul programelor de dezvoltare pe termen mediu, în domeniul serviciilor, Turcia a identificat următoarele obiective:

- **Turism:** Odată cu creșterea numărului de turiști care sosesc în țară, pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor oferite, pentru a ajunge la nivelul premium-turismului (premium-turismul este, în primul rând, o abordare personală a călătoriilor, libertatea de alegere, independență și confort absolut în atmosferă stabilă, fastuoasă, confortabilă) cu oportunități existente pentru turiști în segmentul clasei de mijloc. Astfel, Turcia speră să devină o țară competitivă, împreună cu principalele țări turistice europene.

- **Sectorul de servicii subcontractate:** Crearea de sectoare high-tech, servicii de arhitectură, servicii tehnice necesare pentru dezvoltarea socio-economică în continuare a țării, cu o pondere mare a ocupării forței de muncă.

- **Servicii comerciale:** Creșterea impactului acestor gen de activitate prin crearea competitivității pe piețele externe.

In the medium-term development programs in services, Turkey identified the following objectives:

- **Tourism:** With the increasing number of tourists that arrive in the country and to improve the quality of services and to reach the premium-tourism (premium-tourism is primarily a personal approach to travel, freedom of choice, independence and comfort absolutely stable atmosphere, lavish, comfortable) with existing opportunities in the segment of middle class tourists. Thus, Turkey hopes to become a competitive country, along with the major European tourism.

- **The sector of subcontracted services:** Creating high-tech sectors, architectural services, engineering services required for further socio-economic development of the country with a large share of employment.

- **Commercial Services:** Increasing the impact of this kind of activity by creating external competitiveness.

Tabelul/Table 12

**Comerțul cu servicii, anii 2008-2012 (mil USD)
Trade in services, 2008-2012 (million USD)**

Anii /Year	2008	2009	2010	2011	2012
Soldul comerțului cu servicii / The balance of trade in services	17748	17316	15493	18241	21932
Exportul total de servicii / Total export of services	35564	33922	34573	38982	42094
Importul total de servicii/ Total import of services	-17816	-16606	-19250	-20741	-20162
1.Transporturi (soldul) / <i>1.Transport (balance)</i>	208	1840	1482	2497	4775
<i>Venituri /Income</i>	8246	8262	9586	11108	13340
<i>Cheltuieli /Expenditure</i>	-8038	-6422	-8104	-8611	-8565
2.Turism (soldul) / <i>2.Tourism (balance)</i>	18445	17103	15981	18044	24758
<i>Venituri /Income</i>	21951	21250	20847	23020	29351
<i>Cheltuieli /Expenditure</i>	-3506	-4147	-4826	-4976	-4593
Servicii de transport / Transport services	974	1090	859	838	1001
Servicii de asigurări/ Insurance services	-684	-527	-469	-407	-374
Servicii financiare / Financial services	-133	-355	-234	-690	-645
Alte servicii comerciale/ Other commercial services	-1040	-1286	-1340	-1440	-1521
Servicii publice / Public services	-778	-846	-869	-1059	-965
Alte servicii / Other services	756	297	83	458	272

Sursa/Source: Datele Băncii Centrale din Turcia /Central Bank of Turkey.

Construcțiile sunt printre cele mai importante servicii din Turcia pe piețele externe. În lista celor mai mari 225 de companii de construcții din lume se încadrează 31 de companii turcești, care permit Turciei să ocupe locul al doilea în acest sector, după China. Reducerea numărului de proiecte, în anul 2011, pentru companiile turcești sunt cauzate de instabilitate socială și economică în țările arabe. De exemplu, în Libia s-a stopat construcția unui număr de obiecte în valoare de 4 miliarde USD.

One of the most important service from Turkey on foreign markets is construction service. In the list of 225 largest construction companies in the world, 31 are Turkish companies, which enable Turkey to take second place in this sector after China. Reducing the number of projects in 2011 for Turkish companies are caused by social and economic instability in Arab countries (e.g. In Libia has stopped the construction of a number of buildings, totaling 4 billion dollars).

Tabelul/Table 13

Serviciile de construcții ale companiilor turcești pe piețele externe, anii 2002-2012
Construction services of Turkish companies on external market, 2002-2012

Anii/ Year	Numărul de proiecte / Number of projects	Numărul de țări / Number of countries	Volumul proiectelor (mil USD)/ Project volume (million USD)	Costul mediu al unui proiect (mil USD) / The average cost of a project (million USD)
2002	128	32	2438	19
2003	273	36	4205	15
2004	411	37	11281	27
2005	401	43	11164	28
2006	509	36	20578	40
2007	575	44	24986	43
2008	611	39	24267	43
2009	478	43	22611	47
2010	571	49	22335	39
2011	451	43	19262	43
2012	433	47	26100	56

Sursa/Source: Datele Ministerului Economiei Turciei /Data of Ministry of Economy of Turkey.

În domeniul serviciilor logistice, Turcia dispune de următorii indicatori:

- 45 mii de camioane și 1420 de companii, prestatoare de servicii de transport;
- în 2012, companiile avia turcești au efectuat circa 1 milion de curse;
- locul 25 în lume după numărul flotei comerciale;
- 45 de aeroporturi și 51 de porturi maritime;
- continuă proiectul construcției de căi ferate de mare viteză.

Importul. Regimul de import de produse în Turcia demonstrează, că liberalizarea importului în țară se realizează conform condițiilor Uniunii Vamale cu UE, stabilit cu Asociația europeană a comerțului liber și obligațiunile față de OMC. Turcia acordă a atenție deosebită obligațiunilor de reducere a taxelor vamale cu scopul racordării la taxele vamale unice. Guvernul a reformat considerabil ordinea de import al produselor, iar din 01.01.1996 a început a funcționa Uniunea Vamală cu UE.

Principalele sarcini ale strategiei de import se pot formula în modul următor:

- reducerea măsurilor protecționiste în concordanță cu regulile GATT;

In the field of logistics Turkey has the following indicators:

- 45 000 trucks and 1420 companies providing transportation services;
- in 2012 Turkish airline companies made 1 million race;
- 25th in the world by number of commercial fleet;
- 45 airports and 51 seaports;
- Ongoing construction project of high-speed railways.

Import. The product import regime in Turkey shows that import liberalization in the country is done under the conditions of the Customs Union with the EU established with the European Free Trade Association and its commitments to the WTO. Turkey gives great attention to bonds to reduce customs duties in order to be in line with unique duties. The government product import policy has been substantially reformed and from January, 1996 began to work with the EU Customs Union.

The main tasks of import strategy can be formulated as follows:

- reducing protectionist measures in line with GATT rules;
- reducing bureaucratic procedures;

- diminuarea procedurilor birocratice;
 - asigurarea livrării materiilor prime și produselor intermediare la prețuri rezonabile cu respectarea standardelor de calitate.

Turcia este membră OMC din 1995. Orientarea țării spre integrare în structurile regionale, respectând normele comerciale internaționale, făcând parte din diferite organizații, inclusiv OCDE, UNCTAD, OCEMN, CCII, Organizația Mondială a Vămilelor. Pe lângă acestea, Turcia a încheiat acorduri de comerț liber (FTA) cu Islanda, Norvegia, Elveția, Lichtenstein, Georgia, Israel, R.Macedonă, Croația, Bosnia, Tunis, Maroc, Palestina, Siria, Egipt, Albania, Muntegru, Serbia, Cili, Yordania, Liban, Maurițiu, Coreea de Sud etc.

Concluzie. În prezent, Turcia este una dintre țările cu cea mai rapidă creștere economică din lume. În conformitate cu prognoza OCDE, în anii 2014-2017, Turcia va avea cea mai mare rată de dezvoltare economică printre țările-membre: ritmul mediu de creștere anuală a PIB în Turcia va constitui 6,7%. Revista «Economist» în raportul special privind analiza situației actuale din Turcia, a menționat "o activitate neobișnuit de mare" în economia națională și că "ritmul de dezvoltare a țării va fi, după toate probabilitățile, mai mare decât aproape orice altă țară din Europa".

-ensure delivery of raw materials and intermediate products at reasonable prices in compliance with quality standards.

Turkey is a member of the WTO from 1995. Its orientation towards regional integration into respecting international trade rules as part of various organizations, including OCDE, UNCTAD, OCEMN, CCII, the World Customs Organization. In addition, Turkey has signed free trade agreements (FTA) with Iceland, Norway, Switzerland, Lichtenstein, Georgia, Israel, Republic of Macedonia, Croatia, Bosnia, Tunisia, Morocco, Palestine, Syria, Egypt, Albania, Muntegru, Serbia, Cili, Yordan, Lebanon, Mauritius, South Korea etc.

Conclusion. Currently, Turkey is one of the fastest growing economy in the world. According to the OECD forecast in the years 2014-2017, Turkey will have the highest rate of economic development among member countries: the average rate of annual GDP growth in Turkey will be 6.7%. Magazine "Economist" Special Report on the analysis of the current situation in Turkey, said "an unusually high activity" in the national economy and that "the pace of development of the country will be, in all likelihood, more than almost any other country in Europe".

Referințe bibliografice / References

1. Latvian elections: the oligarchs' exit. Time up for tycoons. 2011 [accesat 16 martie 2014]. Disponibil: <http://www.economist.com/blogs/easternapproaches/2011/09/latvian-elections-oligarchs-exit>
2. Foreign trade [accesat 11 mai 2014]. Disponibil: <http://www.foreign-trade.com/reference/hscodet.htm>
3. Hürriyet yazarlarıyla doğrudan iletişim kurmak için [accesat 26 martie 2014]. Disponibil: <http://www.hurriyet.com.tr/anasayfa/>
4. ТАРАСОВ, С. Кто вырвет Турцию из «экономического рабства». 2014 [accesat 26 martie 2014]. Disponibil: <http://www.iarex.ru/articles/48088.html>
5. Итоги внешнеэкономической деятельности Турецкой Республики [accesat 6 iunie 2014]. Disponibil: http://www.ved.gov.ru/exportcountries/tr/about_tr/ved_tr/
6. TANAP будет запущен в 2018 году. 2014 [accesat 26 martie 2014]. Disponibil: <http://www.vestikavkaza.ru/news/TANAP-budet-zapushchen-v-2018-godu.html>
7. ORGANISATION MONDIALE DU COMMERCE. Liste des Membres et Observateurs [accesat 26 martie 2014]. Disponibil: http://www.wto.org/french/thewto_f/whatis_f/tif_f/org6_f.htm
8. МНАЦАКАНЯН, А. Турецкий «плацдарм» для ЕС на Кавказе [accesat 26 martie 2014]. Disponibil: <http://tta.am/турецкий-плацдарм-для-ес-на-кавказе/>

Recomandat spre publicare: 24.05.2014